

Satu Hassi vihr ym.

Kirjallinen kysymys merinisäkkäiden pidon kieltämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Delfiineistä ja muista merinisäkkäistä karttuneen tutkimustiedon valossa niiden pitäminen vankeudessa aiheuttaa eläimelle kärsimystä, eikä niiden pitämistä altaassa voida pitää hyväksyttävänä.

Eläinsuojelulaki ei kuitenkaan aukottomasti kiellä delfiinien ja merinisäkkäiden käyttöä viihdenäytöksissä eikä pitämistä vankeudessa.

Tutkimusten mukaan (ks. esim. J. Gonzalvo 2015. What about Dolphins in Captivity?) delfiineille lajityypillistä käytöstä on aktiivinen liikkuminen laajalla alueella, sosiaalisuus, metsästäminen ja ympäristön tutkiminen eräänlaisen kaikuluotauksen avulla. Allasoloissa delfiini ei voi toteuttaa näitä tarpeita luonnollisella tavalla.

Luonnossa delfiinilaumat eivät ole tiiviitä, vaan niiden koko vaihtelee jatkuvasti. Satunnaisesti ihmisen valitsemista yksilöistä kootun lauman pakottaminen pieneen tilaan aiheuttaa stressiä ja lisää delfiinien aggressiivista käytöstä. Kun mahdollisuutta väistymiseen ei ole, yhteenotot aiheuttavat vammoja.

Tutkimus on osoittanut, että delfiineillä on laajat älylliset kyvyt: hyvä muisti, tietoisuus itsestä ja kehittynyt kyky ratkaista ongelmia. Niiden kommunikaatio on monimutkaista, ja laumoissa on todettu tapahtuvan opitun käytöksen siirtämistä, kulttuuria.

Delfinaarioiden olemassaoloa perustellaan opetustarkoituksilla. Tutkimusten mukaan delfiinien käyttö vankeudessa ei kuitenkaan kuvasta niiden luonnollista lajityypillistä käytöstä.

Suomen ainoana delfinaariona toimi Särkänniemen delfinaario, joka suljettiin taloudellisista syistä kannattamattomana vuonna 2015. Delfinaario oli kiistelty asia koko olemassaolonsa ajan. Vaikka delfinaarion piti luvan mukaan olla eläintarha, delfiinit esiintyivät siellä sirkusesityksiin verrattavissa näytöksissä. Delfinaarion toiminta-aikana syntyi 16 poikasta, joista 14 kuoli. Long play -lehden haastattelemien entisten hoitajien mukaan delfiinit osoittivat aggressiivista käytöstä ja niitä koulutettiin temppeihin mm. ruoka-annoksia vähentämällä.

Maa- ja metsätalousministeri Kalevi Hemilä on vuonna 1999 linjannut vastauksessa kirjalliseen kysymykseen (KK 693/1999 vp), että uusien luonnosta pyydystettyjen delfiinien tuontiin Suomeen suhtauduttaisiin kielteisesti. Tästä ei kuitenkaan ole olemassa virallista päätöstä.

Kirjallinen kysymys KK 423/2016 vp

Jo nykyinen laki mahdollistaisi merinisäkkäiden käytön kieltämisen sirkusesityksissä. Merinisäkkäitä ei ole kuitenkaan listattu maa- ja metsätalousministeriön päätökseen (22/EEO/96) kielletyistä lajeista — päinvastoin merileijonien käyttö on erikseen sallittu, vaikka eläinsuojeluasiamies on todennut, ettei liikkuvissa sirkuksissa ole mahdollista järjestää riittäviä tiloja niiden käyttäytymistarpeiden toteuttamista varten.

Eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen myötä Suomen lainsäädäntö tulee päivittää tutkimustietoa vastaavaksi ja aukottomasti kieltää delfiinien ja muiden merinisäkkäiden pito eläintarhoissa ja käyttö esityksissä. Euroopan unionin jäsenmaista delfinaariot ovat jo kieltäneet Slovenia, Kypros ja Kroatia.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimiin kieltääkseen uudessa eläinsuojelulaissa delfiinien ja muiden merinisäkkäiden pidon eläintarhoissa ja käytön esityksissä?

Helsingissä 6.9.2016

Satu Hassi vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Emma Kari vihr
Jyrki Kasvi vihr
Pekka Haavisto vihr
Pertti Salolainen kok
Antero Vartia vihr
Silvia Modig vas
Jani Toivola vihr
Ville Niinistö vihr
Johanna Karimäki vihr
Krista Mikkonen vihr
Touko Aalto vihr
Hanna Sarkkinen vas